

Verdieping: jongvolwassenen en geldzorgen

Delen:

De financiële situatie van jongvolwassenen is zorgwekkend. Het is belangrijk dat jongeren met geldzorgen snel hulp krijgen zodat problematische schulden worden voorkomen. Op deze verdiepingspagina lees je wat werkt.

Volgens schattingen van [het CBS](#) hebben tussen de 20 en 26 procent van de jongeren problematische schulden. Uit onderzoek van [het Nibud](#) blijkt dat 40 procent van de jongvolwassenen van 18 tot 30 jaar moeite heeft met rondkomen.

Jongeren met geldproblemen onvoldoende op de radar bij de hulpverlening

Jongeren [gaan anders om met hun uitgaven dan 30-plussers](#). Jongvolwassenen richten zich meer op de korte termijn en kopen vaker dingen waar ze eigenlijk geen geld voor hebben. Tegenwoordig bestaan er veel online verleidingen zoals kopen op afbetaling, online gokken en beïnvloeding van [finfluencers: financiële influencers](#). Jongeren zijn niet altijd weerbaar voor deze verleidingen. Naast deze verleidingsindustrie krijgen jongeren ook te maken met problemen als het ontbreken van betaalbare huisvesting.

Te veel jongeren blijken te laat of helemaal geen hulp te zoeken wanneer zij in de financiële problemen komen. Het is belangrijk dat jongeren met geldzorgen snel hulp aangeboden krijgen, zodat beginnende achterstanden niet verergeren. Maar jongeren met schulden zijn moeilijk te bereiken en beïnvloeden. Daarnaast blijkt dat wanneer jongeren hulp zoeken, zij dit eerder doen in [het informele circuit](#) – bij bekenden als familie – en minder gebruik maken van formele hulp zoals organisaties.

Geldproblemen van jongeren bespreekbaar maken

Hogeschool Inholland deed [onderzoek](#) naar geldzorgen en vraagverlegenheid onder jongeren. Twee opvallende conclusies:

- De belangrijkste oorzaak voor de vraagverlegenheid ligt bij het feit dat het ontstaan van geldproblemen en schulden voornamelijk als een individueel probleem wordt gezien. Terwijl deze problemen vaak maatschappelijk, collectief of systemisch van aard zijn. Het ontbreken van betaalbare huisvesting, onvoldoende inkomen of onbetaalbare energiekosten zijn vaak het gevolg van politieke keuzes en niet de schuld van individuen zelf.
- Jongeren leggen de verantwoordelijkheid voor het ontstaan van schulden grotendeels bij zichzelf. Zij willen het eerst zelf oplossen en wachten met hulp vragen tot zij diep in de problemen zitten. Zij schamen zich om met leeftijdsgenoten te praten over hun financiële situatie. Jongeren hebben als

gevolg hiervan het gevoel er alleen voor te staan en vinden weinig herkenning bij anderen.

Jongeren gaven drie zaken aan die zij belangrijk vinden bij het bespreekbaar maken van hun geldproblemen:

1. Oordeel niet over hen.
2. De mensen met wie ze het bespreken moeten praktische hulp kunnen bieden.
3. Behandel hun informatie in vertrouwen en anoniem. Jongeren willen weten wat er met hun persoonlijke informatie gebeurt. Deze moet niet via via bij kennissen of familieleden terecht kunnen komen.

Het sociaal werk is volgens het onderzoek bij uitstek geschikt om het taboe rond schulden bij jongeren te doorbreken. Het helpt als jongeren hun geldproblemen meer als een maatschappelijk en collectief probleem, dan een individueel probleem, gaan zien. Verder is belangrijk:

- Actief hulp aanbieden en niet afwachten tot jongeren zelf om hulp komen vragen.
- Bijdragen aan een omgeving waarin het normaal is om over schulden en geldproblemen te praten. Dit kan concreet door:
 - **Aansluiten op de leefwereld van jongeren** door bijvoorbeeld samen te werken met het onderwijs, en via spellen, escaperooms en educatief theater bewustzijn creëren over wat het betekent om schulden te hebben.
 - **Het collectief maken van individuele verhalen van jongeren.** Door het opzetten van campagnes, en het samenwerken met rolmodellen, ervaringsdeskundigen en ambassadeurs.
 - **Jongeren actief betrekken** bij het maken van gemeentelijk beleid.

Wat werkt bij het bereiken en begeleiden van jongeren

Het Verwey-Jonker instituut [heeft onderzoek gedaan](#) naar wat werkt bij het bereiken en begeleiden van jongeren met (mogelijke) betalingsachterstanden. Zij hebben daarbij gekeken naar zes verschillende interventies die zich richten op het voorkomen van (mogelijke) betaalachterstanden bij jongeren. Gevraagd is wat jongeren zelf belangrijk vinden:

- Niet alleen aandacht voor financiële problemen.
- Ontzorgen door het overnemen van contacten met schuldeisers en of het overnemen van schulden.
- Vinger aan de pols houden, bijvoorbeeld via nazorg.
- Jongeren hebben inspraak en regie in het hulptraject zelf.

- Speels, interactief met video, quiz, etc. Leuke activiteiten die niet belerend zijn.
- Goede afstemming/samenwerking met ketenpartners en binnen organisatie zelf.
- Vaste begeleider met wie een klik is.
- Jongeren helpen jongeren, bijvoorbeeld door inzet van rolmodellen die veel raakvlakken hebben met de doelgroep of buddy's.
- Persoonlijk en laagdrempelig contact. Informeel, bijvoorbeeld via WhatsApp. In het weekend en/of 24/7 bereikbaar zijn.
- Transparantie en realistisch zijn.